

ματος αφαιρουμένου, γεννᾶται παρευθὺς ἄλλο. Θέλεις ν' ἀναδείξῃς λαὸν τινα πολυάριθμον καὶ φιλοπόλεμον, ὥστε νὰ συστήσῃς δι' αὐτοῦ Κράτος μέγα; ὁ λαὸς οὗτος γίνεται ποιοῦτος, ὥστε δὲν δύνασθαι μετὰ ταῦτα νὰ τὸν κυβερνήσῃς καθὼς θέλεις καὶ βούλῃσαι. Τὸν διατηρεῖς ὀλιγάριθμον καὶ ἀπόλεμον, ὥστε νὰ ἡμπορῇς νὰ τὸν κυβερνήσῃς; τότε, ἂν ἀποκτήσῃ ἐξουσίαν, δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ τὴν διατηρήσῃ, ἢ γίνεται τόσον ἀνάνδρος, ὥστε ὁ τυχὼν ἡμπορεῖ νὰ τὸν ὑποδουλώσῃ. Ὅθεν εἰς ὅλας ἡμῶν τὰς σκέψεις πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν ποῦ ὑπάρχουν τὰ ὀλιγώτερα ἀτοπήματα, καὶ οὕτω ν' ἀποφασίζωμεν τὸ καλῆτερον, διότι τὸ κατὰ πάντα καλὸν καὶ τὸ κατὰ πάντα τέλειον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν εὐρίσκεται. Ἠδύνατο λοιπὸν καὶ ἡ Ῥώμη, κατὰ μίμνησιν τῆς Σπάρτης, νὰ ἔχῃ Βασιλείαν διὰ βίου, καὶ Γερουσίαν ὀλιγομελῆ, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο καὶ νὰ μὴν αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν πολιτῶν αὐτῆς, ὡς ἡ Σπάρτη, ἂν ᾔθελε νὰ γείνῃ Κράτος μέγα· τότε δὲ, καὶ ὁ διὰ βίου βασιλεὺς καὶ ἡ ὀλιγομελής Γερουσία, ὀλίγον ᾔθελαν τὴν ὠφελῆσαι κατὰ τὴν ἐνότητά. Οἱ νομοθέται λοιπὸν ἄς ἀποφασίζωσι πρῶτον ὁποῖαν θέλουν ν' ἀναδείξωσι τὴν παρ' αὐτῶν διοργανουμένην πολιτείαν· μεγάλην καὶ κραταίαν, ἢ μικράν καὶ περιωρισμένην. Ἄν τὸ πρῶτον, τότε πρέπει νὰ γείνῃ καθὼς ἡ Ῥώμη, καὶ νὰ εἰσαχθῶσιν ὅσον ἔνεστι περισσώτεροι ἀφορμαὶ θορύβων γενικῶν καὶ διενέξεων· ἐπειδὴ, χωρὶς λαὸν πολυάριθμον καὶ ἐμπειροπόλεμον, ποτὲ πολιτεία δὲν αὐξάνει, οὔτε, αὐξάνουσα, ἡμπορεῖ νὰ διατηρηθῇ. Ἄν τὸ δεύτερον, τότε ἄς γείνῃ καθὼς ἡ Σπάρτη, ἢ καθὼς ἡ Βενετία. Ἐπειδὴ ὁμοῦ τὸ σπέρμα τῆς φθορᾶς τῶν τοιούτων πολιτειῶν εἶναι ἡ αὐξήσις αὐτῶν, ὁ νομοθέτης ὀφείλει νὰ ἐμπόδισῃ, δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων, τὰς κατακτήσεις, διότι αἱ κατακτήσεις αὗται εἶναι ἡ κατὰ ττορρὴ τῶν ἀσθενῶν πολιτειῶν, καθὼς συνέβη εἰς τὴν Σπάρτην καὶ εἰς τὴν Βενετίαν, τῶν ὁποίων ἡ πρώτη, ἀφοῦ καθυπέταξεν ὅλην σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα, ἔδειξεν εἰς μίαν τῶν ἐλαχίστων περιστάσεων, τὸ ἀσθενεῖς τῆς θέσεως αὐτῆς· διότι, μετὰ τὴν ἐπὶ Πελοπίδου ἐπανάστασιν τῶν Θηβῶν, συνεπανέστησαν μετ' αὐτῆς καὶ αἱ λοιπαὶ ὑπήκοοι πόλεις, καὶ οὕτω κατεστράφη. Παρομοίως ἡ Βενετία, ἀφοῦ ἐκυριεύσε μέγα μέρος τῆς Ἰταλίας, καὶ τούτου τὸ πλεῖστον ὄχι διὰ τῶν ὀπλῶν, ἀλλὰ διὰ τῶν χρημάτων καὶ τῆς πανουργίας, ὅτε ἤλθεν ὁ καιρὸς νὰ δείξῃ τὴν δύναμίν της, ἀπώλεσεν ἐν ἡμέρᾳ μίαν τὰ πάντα. Νομίζω λοιπὸν ὅτι ὁ θελὼν νὰ δημιουργήσῃ πολιτείαν ὅσον ἔνεστι μόνιμον, καλὸν εἶναι νὰ τὴν διοργανώσῃ ἐσωτερικῶς ὡς τὴν Σπάρτην, ἢ ὡς τὴν Βενετίαν, ἢ θέσις αὐτῆς νὰ ᾖναι ὀχυρά, ἢ δὲ δύναμις της τόσάυτη, ὥστε κανεὶς νὰ μὴν ἡμπορῇ εὐθὺς νὰ τὴν καταβάλῃ, ὄχι δὲ καὶ τόσον μεγάλην, ὥστε νὰ ᾖναι φοβερά εἰς τοὺς γείτονας· κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον ἡμπορεῖ νὰ διατηρηθῇ πολὺν καιρὸν αὐτόνομος. Καθότι, διὰ δύο αἰτίας κηρύττεται κατὰ πολιτείας τινὸς πόλεμος· ἢ διότι ὁ πολεμῶν αὐτὴν θέλει νὰ τὴν ἐξουσιάσῃ, ἢ διότι φοβεῖται μήπως ἐξουσιασθῇ παρ' αὐτῆς. Καὶ τὰς δύο ταύτας αἰτίας ἀφαίρει τὸ εἰρημικὸν σύστημα· διότι, καλῶς οὕτως διατεθειμένης τῆς πολιτείας πρὸς ἀμυναν, καὶ ἐπομένως κατὰ πρῶτην προσβολὴν δυσάλωτου, σπανίως ἢ ποτὲ δὲν θέλει ἀποφασίσαι τις νὰ κατα-

βάλῃ κόπους ὥστε νὰ τὴν ἀποκτήσῃ. Περιοριζομένης δὲ πάλιν εἰς τὰ ὅρια αὐτῆς, καὶ φαινομένης ἐκ τῆς πείρας ἀφίλοδόξου, δὲν θέλει ἐγερθῇ κατ' αὐτῆς ὁ ἐνεκὰ φόβου πόλεμος· τοῦτο δὲ ἔτι μάλλον θέλει συμβῆν ὅταν ὑπάρχῃ εἰς τὴν πολιτείαν ταύτην θεσμὸς ἢ νόμος, ἀπαγορεύων τὴν ἔκτασιν τῶν ὀρίων. Ἐγὼ πλήρῃ πεποίθησιν ὅτι, τούτου κατορθουμένου, καὶ τῆς ῥηθείσης ἰσορροπίας διατηρουμένης, ἐπιτυγχάνεται ὁ ἀληθὴς πολιτικὸς βίος, καὶ ἡ ἀληθὴς ἡσυχία τῆς πόλεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα τὰ ἀνθρώπινα εἶναι πάντοτε εἰς κίνησιν, καὶ ποτὲ εἰς ἡρεμίαν, καὶ ἐξ ἀνάγκης πρέπει ἢ ν' ἀναβαίνωσιν ἢ νὰ καταβαίνωσιν, εἰς πολλὰ πράγματα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν μᾶς παρακινεῖ ὁ ὀρθὸς λόγος, μᾶς παρακινεῖ ἡ ἀνάγκη. Πολύλακίς λοιπὸν, ἐνῶ ἡ μὲν πολιτεία εἶναι διοργανωμένη εἰς τρόπον, ὥστε νὰ διατηρῇται χωρὶς ἔκτασιν ὀρίων, ἀνάγκη δὲ ἐπιέρχεται, ὥστε ἡ ἔκτασις αὕτη νὰ γείνῃ, ἡμπορεῖ, διὰ τῆς πρὸς τοῦτο ἀντιστάσεως, νὰ κλονηθῇ ἐκ θεμελίων, καὶ νὰ καταστραφῇ ταχύτερα. Καὶ πάλιν, ἂν ἡ τύχη φανῇ πρὸς αὐτὴν εὐνοϊκῇ, ὥστε νὰ μὴν ἔχῃ κατὰ τίνος νὰ πολεμήσῃ, ἢ ἀπραξία αὕτη ἡμπορεῖ νὰ φέρῃ τὴν ἀνανδρίαν ἢ τὴν διχόνοιαν· τὰ δύο δὲ ταῦτα, ἢ τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν, ἡμποροῦν νὰ τὴν καταστρέψωσι. Δι' ὅλα ταῦτα, ἐπειδὴ, καθὼς πιστεύω, ἡ ἀκριβὴς μέση ὁδὸς δὲν εἶναι δυνατόν ποτὲ νὰ εὐρεθῇ, ἔπεται ἐξ ἀνάγκης ὅτι εἰς τοὺς θεσμοὺς τῶν πολιτειῶν πρέπει νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸ ἐντιμότερον μέρος, καὶ νὰ διαθέσῃ τὴν πόλιν εἰς τρόπον, ὥστε, ὅταν ἡ ἀνάγκη ᾔθελε τὴν βιάσει ν' αὐξήσῃ, νὰ δυνηθῇ ὅσα ἐξουσιάσῃ νὰ τὰ διατηρήσῃ. Ἐπανερχόμενος λοιπὸν εἰς τὴν πρῶτην μου ὁμιλίαν, πιστεύω ἀναγκαῖον ν' ἀκολουθήσωμεν τὸ παράδειγμα τῆς Ῥώμης, καὶ ὄχι τὸ τῶν ἄλλων πολιτειῶν, ἀφοῦ, ὡς εἶπα, ἡ εὐρεσις μέσου τινὸς ὁροῦ μεταξὺ τῶν δύο κατὰντὰ ἀδύνατος. Τὰς δὲ μεταξὺ τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ λαοῦ γεννηθησομένας ἐριδας νὰ τὰς ὑποφέρωμεν, θεωροῦντες αὐτάς ἀτήρημα ἀναγκαῖον εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς Ῥώμης· διότι, ἐκτὸς τῶν ἐκτεθέντων λόγων, δι' ὧν ἀπεδείξαμεν ὅτι ἡ ἐξουσία τῶν Δημάρχων ἦτον ἀναγκαῖα εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐλευθερίας, εὐκόλως δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν καὶ πόσον ὀφελος προσενεῖ εἰς τὰς πολιτείας καὶ ἡ εἰς τοὺς αὐτοὺς Δημάρχους ἐναποτεθεῖσα δύναμις τοῦ καταμηνύειν, καθὼς εἰς τὸ ἐπόμενον κεφάλαιον θέλει ἀποδειχθῇ.

(Ἀκολουθεῖ).

Η ΘΑΛΑΣΣΟΠΛΟΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΠΟΛΙΚΑΣ ΘΑΛΙΣΣΑΣ.

(Κατὰ Γαλλικὰς καὶ Ἀγγλικὰς περιγραφάς).

Ἀπὸ αὐτῆς ἀκόμῃ τῆς ἐποχῆς τῶν ἀνακαλύψεων τοῦ Κολόμβου καὶ τοῦ Γάμα ἤρχισαν νὰ γίνωνται ἀπόπειραι, ὅπως διὰ τῆς πεπηγμένης θορυεῖας θαλάσσης εὐρεθῇ διόδος πρὸς τὸν μέγαν Ὠκεανόν. Καὶ πρῶτον μὲν ἐζητήθη ἡ ὁδὸς αὕτη καὶ ἀνατολικοβόρειως καὶ δυτικοβορειῶς, ὁπλοῦν καὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς πολικῆς θαλάσσης τὸ ἐκτενέστερον μετὰ τοῦ πόλου καὶ τῆς Ἀσίας, καὶ πρὸς τὸ ἄλλο, τὸ ἐκ-

τεινόμενον μεταξύ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ πόλου. Ὁ πλοῦς πρὸς ἀνατολὰς δὲν ἐξετάθη τότε πολὺ ἐπέκεινα τῆς νέας Ζεμλᾶς καὶ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Βαιγιατῆς, τοῦ ἀπωτάτου ὁρίου τοῦ μεταξύ τῆς Εὐρωπαϊκῆς καὶ τῆς Ἀσιατικῆς Ῥωσσίας· αἱ δὲ ὁδοιπορίαι ἐκεῖναι κατέστησαν ἀπαισιῶς περίφημοι διὰ τ' ἀνήκουστα παθήματα, διὰ τὴν καρτερίαν καὶ διὰ τὸν τραγικὸν θάνατον τῶν γενναίων θαλασσοπόρων. Ὁ Ἄγγλος Οὐίλουγγβύ, ὅστις λέγεται ἀνακαλύψας τὴν Νέαν Ζεμλάν, ἀπέθανεν ὑπὸ τοῦ ψύχους εἰς Λαπωνίαν μεθ' ὧλων τῶν ὁπαδῶν του· ὁ δὲ Ὀλλανδὸς Γουλλιέλμος Βάρεντζ, ἀπέθανεν ὁμοίως ὑπὸ κρύους καὶ δυστυχίας μετὰ τοῦ ἡμίσεως πληρώματός του εἰς τὰς νεκρὰς ἐκεῖνας ἀκτὰς ὅπου ἠναγκάσθη νὰ διαχειμάσῃ.

Ἀλλὰ τότε ἡ ναυτικὴ ἐπιστήμη ἦτον εἰς τὰ σπάργανά της ἀκόμη, καὶ οἱ θαλασσοπόροι οὐδεμίαν εἶχον πείραν τῶν ὀλεθρίων ἐκείνων κλιμάτων, ὧν ἡ φρικτὴ αὐστηρότης τοὺς κατελάμβανεν ἀνυπερασπίστους καὶ ἀπροπαρασκευάτους. Διὰ τοῦτο αἱ ἀνακαλύψεις εἰς τὰς πολικὰς θαλάσσας δὲν ἐδύναντο νὰ ἐκταθῶσι περαιτέρω κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, καὶ ἄπορον μάλιστα εἶναι ὅτι εὐρέθησαν ἄνδρες τοσοῦτον ἀπότολμοι καὶ ἀτρόμητοι, ὥστε νὰ εἰσχωρήσωσιν εἰς τ' ἀποτρόπαια ταῦτα μέρη, ἔχοντες τόσον σπάνια καὶ ἀνεπαρκῆ βοηθήματα. Ἐκτοτε ἐγκατελείφθη τῆς ἀνατολικῆς διόδου ἡ ἔρευνα. Ἀλλὰ περὶ τὰ μέσα τῆς παρελούσης ἐκτονταετηρίδος ἡ Ῥωσικὴ κυβερνήσις διέταξεν ἐπιτροπὴν ἀξιωματικῶν νὰ ἔχνογραφήσωσι τὰς βορείους ἀκτὰς τῆς Ἀσίας ἀπὸ τῆς Νέας Ζεμλᾶς μέχρι τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βέριγγος, τοῦ μεταξύ Σιβηρίας καὶ τῆς Ῥωσικῆς Ἀμερικῆς· καὶ αἱ ἔρευναι αὐτῶν ἀπέδειξαν τὴν ὑπαρξίν πεπηγμένης θαλάσσης ἐκτεινομένης μεταξύ τοῦ πόλου καὶ τῆς Ἀσίας. Ἀλλ' αἱ ἔρημοι τῶν θαλασσῶν τούτων ἔμεινον ἀνεξιχνίαστοι, καὶ εἰσὶ πιθανῶς ἐκ τῶν μυστηρίων ἐκείνων τῆς πλάσεως, ὧν ἡ γνῶσις δὲν ἐπετράπη εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ὀλῆ λοιπὸν τῶν θαλασσοπόρων ἡ προσοχὴ ἐστράφη πρὸς δυσμὰς, καὶ αἱ προσπάθειαι αὐτῶν τείνουσιν εἰς τὸ νὰ περιπλευρώσῃ πρὸς βορρᾶν ὅλην τὴν Ἀμερικὴν, ἐντὸς τοῦ βορείου πολιτικοῦ κύκλου, κατὰ τὴν 70 ἢ 75 μοῖραν, ἥτοι εἰς μέρη πλησιέστερα τοῦ πόλου κατὰ μοῖρας δεκαπέντε ἢ εἴκοσι, ἢ ἄλλως κατὰ ὥρας ἑξακοσίας ἂν ὅ,τι εἶναι ἡ Καμτζάτκα, καὶ ἐπομένως ἀναλόγως ψυχρότερα.

Ἡ θάλασσα αὕτη, τοῦ Βαφρίνου καλουμένη, ἡ προηγουμένη αὐτῆς θάλασσα τοῦ Λαβίτσου, καὶ ἡ τοῦ Ὑδσωνος, εἰσχωροῦσα εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, καὶ ἀποτελοῦσα ἀπέραντον κόλπον πάγων, εἰσὶν ἀνακαλύψεις τοῦ δεκάτου ἐξδόμου αἰῶνος. Ἀλλὰ συντελέσαν μόνον αὗται εἰς τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκριβῆ ἐξιχνίασιν τῆς ἀνατολικοβορείου ἀκτῆς τῆς Ἀμερικῆς, μέχρι τοῦ βορειοτάτου αὐτῆς σημείου, ὅθεν τὰ πλοῖα πρέπει πρὸς εὐρεσιν διόδου πρὸς τὸν Μέγαν Ὠκεανὸν νὰ στραφῶσιν ἐντελῶς πρὸς δυσμὰς, καὶ νὰ πλεύσωσι μεταξύ τῆς πολιτικῆς γῆς καὶ τῆς βορείας παραλίας τῆς Ἀμερικῆς, ὅλον τὸ διάστημα τὸ περιλαμβανόμενον μεταξύ τῆς 80 καὶ τῆς 170 μοῖρας μήκους, ἥτοι ἔκτασιν 450 ὥρων περίπου. Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη παριστᾷ μεγίστας δυσκολίας, ἀνὰ ὅλη καὶ ἀνίκητους, ὥς ἕκαστος δύναται νὰ κρίνῃ ἐκ τῶν κατωτέρω.

Μόνον μετὰ τὴν τελευταίαν εἰρηνοποίησιν τῆς Εὐρώπης ἐγένοντο σπουδαῖαι ἀπόπειραι πρὸς λύσιν τοῦ αὐτόχρημα ἐπιστημονικοῦ τούτου προβλήματος, καὶ πρὸ πάντων οἱ Ἄγγλοι ἀντελήφθησαν αὐτοῦ μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτοὺς εὐσταθείας καὶ ἐπιμονῆς. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1818 ἐξῆλκε διεύθυνον μεγάλας θαλασσίας ἀποστολὰς πρὸς τὰ δυτικοβορεία, καὶ δύο αὐτῶν διωκοῦντο ὑπὸ τοῦ περιδόξου θαλασσοπόρου Ῥόσς· διήρκασε δὲ ἡ δευτέρα τέσσαρα ἔτη. Ἐν τῷ μεταξύ δὲ τούτῳ καὶ ὁ πλοίαρχος Πάρρς τρεῖς ἔκρουσε τὰς παγετώδεις πύλας τῆς ἀρκτου, καὶ διείδε μόλις τὰ μυστήρια ὅσα κρύπτονται. Πρὸ τριῶν δὲ πάλιν ἐτῶν, κατὰ μᾶλλον τοῦ 1845, ὁ πλοίαρχος Φραγκλῖνος, ἄλλοτε διοικητὴς τῆς γῆς Βαν-Διμεν, καὶ ἀτρόμητος συνοδοιπόρος τοῦ Ῥόσς, ἀπέπλευσε μετ' ὁπαδῶν γενναίως ἀρσιωθέντων εἰς τὴν λύσιν τοῦ περιέργου ζητήματος, καὶ εὐελπὶς νὰ εὕρῃ τὴν ἀνεύρετον διόδον, ἐξυθίσθη εἰς τὸ βασιλεῖον τοῦ αἰωνίου χειμῶνος. Ἐπὶ τρία ἔτη οὐδὲν ἔδωσε σημεῖον ζωῆς, καὶ ἡ Ἀγγλία, ὡς ὅλη ἡ Εὐρώπη, ἀνυπόμονος νὰ μάθῃ τὴν τύχην τοῦ μάρτυρος τούτου τῆς ἐπιστήμης, καὶ νὰ τὸν σώσῃ, ἂν ὁ ζῆλός του τὸν περιέσπεν εἰς κίνδυνον, ἀπεφάσισε νὰ πέμψῃ πρὸς ἀναζήτησίν του τριπλὴν ἀποστολὴν, τὴν μὲν ἐξ Ἀνατολῆν πρὸς τὸν πορθμὸν τοῦ Βέριγγ, τὴν δὲ μετὰ δύο μῆνας πρὸς δυσμὰς εἰς τοῦ Βαφρίνου τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν τρίτην διὰ ξηρᾶς παρὰ τὴν ἀρκτικὴν παραλίαν τῆς Ἀμερικῆς, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ Σίρ Ἰωάννου Ριχαρδσῶνος, καὶ αὐτοῦ περιφήμου θαλασσοπόρου, καθ' ὃν τρόπον εἶχεν ἄλλοτε πέμψῃ εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Ῥόσς τὸν πλοίαρχον Βλάκ, ὅστις ὅμως ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοιπορίας του ἔμαθεν ὅτι ὁ δὲν ἐζήτει εἶχεν ἤδη ἐπανέλθει εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἐσχάτως μόνον πλοῖον ἀσχολούμενον εἰς τὴν κηταλιεὶαν κατὰ τὰς ἀρκτικὰς θαλάσσας, εἰδοποίησεν ὅτι ὁ Φραγκλῖνος καὶ τὸν τρίτον τοῦτον χειμῶνα ἔμεινε κατὰκλειστος ἐντὸς τῶν πάγων, καὶ ἡ θέσις του εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος, διότι ἀπὸ ἑλλειψιν τροφῶν εἰς διάστημα ἐνὸς ἔτους ἀκόμη δύναται ν' ἀπολεσθῇ ὅλον τὸ πλήρωμα. Ὁ Δόκτωρ Κίγγ, ὅστις ἄλλοτε εἶχε σταλῇ καὶ αὐτὸς εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Κ. Ῥόσς, ἐπρότεινε καὶ ἤδη ν' ἀπέλθῃ διὰ ξηρᾶς πρὸς ἀνέυρεσιν τῶν κινδυνευόντων.

Αἱ ὁδοιπορίαι αὗται διὰ ξηρᾶς δὲν παρέχουσιν ὀλιγωτέρας δυσκολίας οὐδ' ὀλιγωτέρους κινδύνους, ἀπὸ τὴν θαλασσοπολίαν. Ἀφ' οἷου ἤρχισαν αἱ ἔρευναι τοῦ Ῥόσς καὶ τοῦ Πάρρς, καὶ ἡ πρὸς ἀνατολὰς διόδος ἀπεδείχθη ἀδύνατος, ἡ Ἀγγλικὴ κυβερνήσις, μιμηθεῖσα τὸ συνεικὸν μέτρον τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας, παρήγγειλε πολλοὺς περιηγητὰς νὰ παροδεύσωσι τὴν βορείον ἀκτὴν τῆς Ἀμερικῆς, καὶ νὰ χαράξωσι τὸν χάρτην αὐτῆς. Μεταξὺ δὲ τῶν γενναίων τούτων, ὧν τὰ ὀνόματα κατέστησαν περίφημα εἰς τὰ χρονικά τῶν γαιογραφικῶν ἀνακαλύψεων, καταριθμεῖται καὶ αὐτὸς ὁ ἡδὴ ἀπὸν Φραγκλῖνος, καὶ αὐτὸς ὁ πρὸς ἀναζήτησίν του σταλεὶς Ριχαρδσῶν, καὶ ὁ Βλάκ, καὶ ὁ Σίμσων, καὶ ἄλλοι διάφοροι. Ἀντιπαλαίσαντες δὲ καὶ οὗτοι πρὸς μεγάλα καὶ δυσυπερβλήτα δεινὰ, οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν ὅσα ὑπέφερον οἱ θαλασσοπόροι, οἱ εἰς ὀλίγων μοιρῶν ἀπόστασιν τὰς αὐτὰς ἀκτὰς πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν παραπλέοντες, ἀντεμετρήσαν ὅμως ἀφρόνως διὰ τὰς κακοπαθείας των, διότι ἐχάραξαν τὰ πρὸς βορρᾶν ὅρια τῆς ἀρκτικῆς Ἀμερι-

κῆς, καὶ ἀπέδειξαν τὸ μέχρι τῆς ὁδοιορίας τοῦ Ῥόσς ἀγνοούμενον, ὅτι δηλαδὴ ὑπάρχει θάλασσα συνεχῆς μεταξὺ τῆς Ἀμερικῆς ἐκτεινόμενη καὶ τῆς γῆς ἣν ἴσως ἔθεσεν ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὰ μέρη τοῦ Πόλου, καὶ ὅτι ἡ θάλασσα αὕτη, ὅταν εἶναι ἐλευθέρα πάγων, δύναται νὰ χρησιμεύῃ εἰς διόδον ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν μέγαν Ὠκεανόν.

Ὁ πλοίαρχος Φραγκλῖνος ἀπέπλευσε λοιπὸν κατὰ τὰ 1845 ὅπως διέβη διὰ τοῦ πορθμοῦ τούτου. Τὰ πλοῖα τὰ ἐντὸς τῆς θαλάσσης τοῦ Βαρφίνου πρὸς βορρᾶν διευθυνόμενα μέχρι τῆς 74^{ης} μοίρας, ἀπαντῶσι πρὸς ἀριστερὰ πλατὺν πορθμὸν διευθυνόμενον πρὸς δυσμὰς, τὸν καλούμενον τοῦ Λαγκαστέρου, ἀγνοῦντα δὲ πρὸς τὴν λεγομένην Βαρρόυαν θάλασσαν. Ὁ Πάρρὴς εἰσέπλευσεν εἰς τὴν θάλασσαν ταύτην μέχρι τῆς 113 μοίρας μήκους, καὶ εἶχε 57 μοίρας μήκους νὰ διέλθῃ ἀκόμη ὅπως φθάσῃ εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁδοιορίας του. Οὐδεὶς ποτε πρὸ αὐτοῦ ἢ μετ' αὐτὸν ἔφθασε βαθυτέρα πρὸς δυσμὰς. Ἀλλὰ τὸ πλάτος τοῦτο ἐφάνη εἰς αὐτὸν τὸν Πάρρην καὶ εἰς τοὺς διαδεχθέντας αὐτὸν ὑπὲρ τὸ δέον πλησιάζον τὸν πόλον, καὶ παρατείνειν ὑπερμέτρως τὸν πλοῦν δι' ὃ ἀπεφασίσθη νὰ ζητηθῇ ἡ διόδος μεσημβρινώτερον, καὶ πλησιέστερον τῆς 70 μοίρας.

Εἰς τὴν νοτίαν παραλίαν τῆς Βαρρόυας θαλάσσης ὑπάρχει πορθμὸς διευθυνόμενος πρὸς νότον καὶ τὴν Ἀμερικὴν, ὁ λεγόμενος Πορθμὸς τοῦ Ἀντιβασιλέως (Prince Regent). Ἐνοῦται δὲ οὗτος ἀνατολικῶς μὲν μετὰ τὴν Ἰδωσιαν θάλασσαν, δυτικῶς δὲ παρατείνει τὰ κύματα ἢ μᾶλλον τοὺς ἀλλεπαλλήλους κρυσταλλώδεις τοῦ λόφους παρὰ τὴν βορείαν ἀκτὴν τῆς Ἀμερικῆς. Εἰς τὸν πορθμὸν τοῦτον καὶ εἰς τοὺς λιμένας οὓς σχηματίζει εἰς τὰς ἐκατέρωθεν παρακειμένας ξηρὰς προσώκειλον ἀποτυχοῦσαι τῶν τελευταίων θαλασσοπόρων αἱ ἐπιχειρήσεις· διότι οἱ μὲν ἐξέλαβον τὸν μυχὸν τῶν λιμένων ὡς τὴν ποθυμένην διόδον, καὶ ἀφ' οὗ ἔφθασαν εἰς αὐτὸν μετ' ἀκατανόητους δυσχερίαις, παραπέτασμα πάγων ἐσώρευθη ὀπισθεν αὐτῶν, καὶ ἐμπόδισαν τὴν ἐπ' ἀνὸν των· οἱ δὲ ἔφθασαν εἰς τὸν Πορθμὸν τοῦ Ἀντιβασιλέως μέχρι τοῦ μέρους ὅπου στρεφόμενοι πρὸς δυσμὰς ἤθελον ἴσως δυνήθῃ νὰ παραπλεύσωσι τὴν Ἀμερικὴν μέχρι τῆς ἄλλης θαλάσσης, ἀλλὰ ἡ ἡπατήθησαν ὑπὸ τῶν ἐπισωρευμένων παγετῶν, οὓς ἐξέλαβον ὡς λόφους χιονοσκεπεῖς, ἡ ἡσθάνθησαν τὰς δυνάμεις των ἐξητλημένας ὑπὸ τῆς κακουχίας καὶ τοῦ καμάτου. Τοῦτο συνέβη εἰς τὸν πλοίαρχον Ῥόσς, ὅταν ἀφίχθεις ἐν 1831 εἰς τὸ νοτιοδυτικὸν πέρασ τοῦ Πορθμοῦ τοῦ Ἀντιβασιλέως, εἶδε μὲν ἔμπρὸς του στενὸν βραχίονα θαλάσσης ἐκτεινόμενον πρὸς δυσμὰς, ἀλλὰ ἀπέβη εἰς τὴν δεξιὰν παραλίαν, ἣν ὠνόμασε Βοοθίαν, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ πιστεύσῃ ὅτι εἶναι αὕτη ἡ πολιτικὴ γῆ, ἀλλὰ τὴν ἐξέλαβεν ὡς συνεχῆ μετὰ τὴν Ἀμερικὴν. Ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν ἀπάτην του, ὁ κάματος τῶν ναυτῶν του, ἡ ἔνδεια τῶν ζωοτροφιῶν, καὶ ὁ μακρὸς ἀποκλεισμός τοῦ πλοίου του ἐντὸς τῶν παγετῶν, δὲν ἤθελον τῷ ἐπιτρέψαι νὰ προδεύσῃ.

Δι' αὐτοῦ τούτου τοῦ Πορθμοῦ τοῦ Ἀντιβασιλέως, ἡ δι' οὗ τινος ἄλλου ἀνεξιχνιάστου ἀκόμῃ, στρεφόμενου δὲ ἀπὸ τὴν Βαρρόυαν θάλασσαν πρὸς νότον καὶ πρὸς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀμερικῆς, διευθύνθη καὶ ὁ

Φραγκλῖνος ἐσχάτως. Σύγκειται δὲ ἡ συνοδεία τοῦ ἀπὸ δύο πλοῖα. τὸν *Ἐρεβον* διοικούμενον ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ιδίου, καὶ τὴν *Φρίκη* (Terror), διοικουμένην ὑπὸ τοῦ ὑποπλοίαρχου Κροζιέρου· καὶ τὰ πλοῖα ταῦτα προσδιωρίσθησαν διὰ τὸν ἀρκτικὸν τοῦτον πλοῦν μόλις ἐπανελθόντα ἀπὸ τὸν ἀνταρκτικὸν πόλον. Εἶναι δὲ ἀμφοτέρωστε στερεώτατα, κατεσκευασμένα ἐκ σκληροῦ ξύλου καὶ ἐκ σιδήρου, καὶ κατάλληλα ὡς εἴ τινα καὶ ἄλλα, ν' ἀντιπαλαίσωσι πρὸς τὰ κινητὰ ὄρη τῶν πάγων. Προτέτι δὲ διεσκευάσθη ἐν αὐτοῖς καὶ ἀτμοκίνητος ἑλιξ διὰ νὰ δύνανται νὰ προχωρῶσι καὶ ἐπὶ τῶν νηνεμιῶν, αἵτινες ἐπικρατοῦσιν ἐπὶ τῶν θαλασσῶν ἐκείνων ὅταν δὲν εἶναι κατεψυγμένοι αὐταί, καὶ νὰ οἰκονομῶσι τὸν καιρὸν των ἐκεῖ ὅπου τόσον ὀλίγος καὶ τόσον πολῦτιμος εἶναι τοῦ πλοῦ ὁ καιρὸς.

Τὰ δύο πλοῖα συνοδευόμενα καὶ ὑφ' ἑνὸς φορτηγοῦ, ἐρρύμουλκῆθησαν ὑπὸ δύο ἀτμοκινήτων μέχρι τῶν Ὁρκάδων νήσων, καὶ ἐξήκοντα μίλια ἄνω τῶν νήσων τούτων τὰ μὲν ἀτμοκίνητα ἐπέστρεψαν, ὁ δὲ *Ἐρεβος* καὶ ἡ *Φρίκη* ἐστράφησαν πρὸς τὰς πεπηγμένας ἐκτάσεις, τὴν 23 καὶ 24 Ἰουνίου περιέπλευσαν τὸ Ἀκρωτήριο τῶν ἀποχαιρετισμῶν (Farewell), τὸ νοτιώτατον τῆς Γροινλανδίας, καὶ εἰςπλέοντα εἰς τὸν πορθμὸν τοῦ Δάβις, τὰ ὑπεδέχθη σφοδρὰ τρικυμία. Ἀλλὰ μετὰ διήμερον ἐπίπλοον πλοῦν ἡ θάλασσα ἐγαληνίασε, καὶ ἀφίχθησαν ἀνατολικῶς τῆς Γροινλανδίας εἰς τὴν Βαρφινίαν θάλασσαν παρὰ τὴν νήσον Δίσκον, περὶ τὴν 70^{ον} βορείου πλάτους. Ἐντεῦθεν ἤρχετο κυρίως ἡ ὁδοιορία τῶν ἀνακαλύψεων, καὶ ἐδῶ ἡ φορτηγὸς, ἀφ' οὗ μετεβίβασε τὰ ἐφόδιά των ὅλα εἰς τὰ δύο πολοπόρα πλοῖα, ἔστρεψε χαίρουσα τὴν πρῶραν πρὸς τὴν Βύρῶπην πάλιν καὶ τὰ νῶτα πρὸς τὰ νεκρά πελάγη. Αὕτη εἶναι ἡ τελευταία εἰδησις ἥτις ἔφθασεν εἰς Βύρῶπην περὶ τοῦ πλοῦ τοῦ Φραγκλίνου.

Ἡ ὁδοιορία διὰ τοῦ πεπηγμένου ὠκεανοῦ δὲν εἶναι σύντομος ἐπιχείρησις, διότι ἡ μὲν ἀπόστασις εἶναι μεγίστη, βραχυτάτος δὲ ὁ καιρὸς τῆς θαλασσοπλοΐας. Τὰ ἄβατα ταῦτα πελάγη μόλις ἓνα μῆνα ἢ ἐξ ἑβδομάδας εἰσι πλώϊμα, ἀπὸ τέλους Ἰουλίου μέχρις ἀρχῶν Σεπτεμβρίου, καὶ ἀκόμῃ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο τὸ πλοῖον δὲν εἶναι πάντοτε ἀσφαλὲς περὶ τῶν κινήματων του. Καὶ ἂν, ἀντὶ νὰ φροντίσῃ περὶ ἐπιστροφῆς, καταγίνηται ζητοῦν διόδον πρὸς δυσμὰς, ὁ καιρὸς παρέρχεται, καὶ ἀναγκάζεται ὁ θαλασσοπόρος νὰ διαχειμάσῃ μεταξὺ τῶν πάγων.

Καὶ ὁ μὲν Φραγκλῖνος, καλῶς ἐφωδιασμένος ὡς εἶναι, ἔμπειρος καὶ θαρρᾶλεος, εἴαι ἐλπίζόμενον, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει ἐπανελθεῖ ἐπιτυχὸν εἰς τὴν ἀποστολήν του, ἡ καὶ διαφυγὼν τὸν ὄλεθρον. Ἀλλὰ διὰ πᾶσων κινδύνων δὲν θέλει διέλθῃ! Πόση εὐσέθεια, πόση τόλμη, πόση ἐπιστήμη δὲν ἀπαιτεῖται ὅπως παλαίσῃ ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὰς μεγάλας δυνάμεις τῆς φύσεως, ὅπως προχωρήσῃ ἐπέκεινα τῶν ὀρίων ἐφ' ὧν αὕτη ἐπέγραψε τὸ μὴ περαιτέρω!

Ὁ πρῶτος κίνδυνος πρὸς ὃν προσκρούουσιν οἱ θαλασσοπόροι τοῦ βορείου πελάγους, πρὶν ἐτι αἰσθάνθωσι τοῦ κλίματος τὴν δριμύτητα, πρέρχεται ἐκ τῶν πλευστῶν πάγων, οἵτινες ὡς βουνὰ ὑψηλὰ κατασύρονται ὑπὸ τῶν ρευμάτων πρὸς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν. Ἀμέσως εἰς τὸ στόμιον τοῦ Βαρφιν-

νίου πορθμοῦ ἀπαντῶνται οἱ τεράστιοι ἐκεῖνοι ὄγχοι πάγου μελανοφαίου, ὑψούμενοι πολλάκις εἰς διακοσίους πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, καὶ ἐυθιζόμενοι ὑπ' αὐτὴν εἰς χιλιούς ὀκτακοσίους πόδας καὶ ἔτι πρὸς· φέρονται δὲ ὑπὸ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν βρυμάτων, ἀποσπώμενοι ἀπὸ τῆς παραλίας, ὅπου συμπήγνυνται ἐκ τῶν ἐκβαλλόντων εἰς τὴν θάλασσαν ποταμῶν, καὶ ἐκ τῶν συμπερομένων χιόνων. Καὶ ἄλλοτε μὲν διαπλέουσι τὰ πολικὰ πελάγη κατὰ συστήματα παμπληθῆ, ἄλλοτε δὲ πάλιν μεμονωμένοι, καὶ πολλάκις λαμβάνουσι παράδοξα σχήματα. Οὕτως ὁ πλοίαρχος Ῥός ἀπήντησεν ἓνα τῶν ὄγγων τούτων μισοῦμενον γέφυραν, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπεραντοῦ αὐτοῦ ἀψίδος ἐφαίνετο ἰστάμενος ἄνθρωπος· ὁ δὲ Ὀλλανδὸς Βερέντζος, ὃν ὠνομάσαμεν ἀνωτέρω, εἶδε τὴν πεπηγμένην θάλασσαν, ὁμοιάζουσαν πόλιν μεγάλην μὲ παντοίας οἰκίας, μὲ πύργους, μὲ κωδονοστάσια, μὲ προμαχῶνας καὶ τεῖχη.

Εἶναι δὲ οἱ πλευστοὶ οὗτοι σκόπελοι ἀσυγκρίτως κίνδυνωδέστεροι τῶν ἀληθῶν καὶ ἀκινήτων ὑφάλων· διότι ὅταν πλέωσι πρὸς εὐκραέστερα κλίματα, ὑποτίκονται κατ' ὀλίγον, ἡ δὲ τῆξις αὕτη γίνεται ὑποβρυχίως, ὥστε διὰ μιᾶς πκυομένης τῆς ἰσοσταθμίας τῶν ἀνατρέπονται, καὶ τότε καταποντίζουσι καὶ κατασυντρίβουσι πᾶν τὸ προστυγχάνον. Οἱ εἰς τὰς θαλάσσας ταύτας τὰ κήτη ἀλιεύοντες, συνήθως δένουσι τὰ πλοῖα τῶν εἰς τοὺς πάγους τούτους, οἵτινες ὅταν εὐρίσκωνται πλησίον τῆς ξηρᾶς, κρατοῦσιν αὐτὰ ὑπεράνω τῶν ὑφάλων, καὶ τὰ ἐμποδίζουσι νὰ προσοκειώσιν εἰς αὐτάς. Ἀλλ' ἐξ ἐναντίας, ὅταν ἀπωλέσαντες τὸ ἴδιον κέντρον τῆς βαρύτητος, κυδιστῶσιν ἀπροσδοκῆτως, τότε ὁ ἄεθος τοῦ πλοίου καὶ τοῦ πληρώματος εἶναι σχεδὸν ἀναπόφευκτος. Πολύλαχίς δύο τῶν ὄγγων τούτων συμπλέουσιν ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου, ἀφήνοντες μόλις στενὴν παράδοον μεταξὺ τῶν. Ἀλλ' αἶφνης ἡ ἐλαχίστη πνοὴ ἀνέμου, ἡ πρόσκομμά τι ἐξοθοῦν τὸ ἐν τῶν δύο βουνῶν τῆς προτέρας τοῦ διευθύνσεως, τὸ ῥίπτει ἐπὶ τὸ ἄλλο, καὶ ἂν συμπέσῃ πλοῖον νὰ διέρχεται διὰ τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ καταστένου, συντρίβεται βεβαίως εἰς ταύτην τὴν σύγκρουσιν. Ἀλλ' ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ἄλλος κίνδυνος. Μείγνεται πλάκες πάγου, ἀποσπώμεναι ἀπὸ τὸν πυθμένα, ὁρμῶσι πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν μὲ ταχύτητα ἀπερίγραπτον, καὶ ἂν εἰς τὴν ἀνοδὸν τῶν ἀπαντήσων πλοίων, τὸ ἀνοίγουν, ἢ τὸ ἀνατρέπουν ἀμέσως. Εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ ὁδοπορίας, ὁ πλοίαρχος Ῥός ὑπέστη δύο τοιούτους κινδύνους. Τὸ πρῶτον, πάγος ἀναβὰς ἐκ τοῦ πυθμένος, ἀνέτρεψε τὸ ἐν ἐκ τῶν πλοίων τοῦ ἐπὶ τῆς χιόνος, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς τὸ ἀνῶρθετο πάλιν. Ἄλλοτε ὁμοίως πάγος ἀνήγειρεν ἄλλο τοῦ πλοῖον πλαγίως, καὶ τὸ ἀνέτρεψεν. Ἀλλὰ τὰ πλοῖα διεσώθησαν, διότι συνέβησαν ταῦτα ὅχι εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἀκτὴν, καὶ πάλιν ἐπὶ στερεοῦ πάγου. Ἄλλοτε τέλος συμβαίνει ὥστε ὄρος παγετοῦ ἀναλυόμενον καὶ ὑποσκαφέν εἰς τὸ μέσον του, ῥήγνυται μετὰ πατάγου καταπληκτικοῦ, καὶ τὰ τμήματα αὐτοῦ σφενδονίζονται εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ ὕψος μέγα, ὥστε τὰ παραπλέοντα πλοῖα κινδυνεύουσι συγχρόνως καὶ ἀπὸ τὰ συντρίμματα αὐτοῦ τὰ ἀναβαίνοντα κάτωθεν πρὸς τὰ ἄνω, καὶ ἀπὸ τὰ καταπίπτοντα ἀπὸ τοῦ ὄρους τὴν κορυφὴν.

Αἱ πολικαὶ γαῖαι ὅσαι ἐξετάσθησαν μέχρι τοῦδε πρὸς ἄρκτον τῆς Ἀμερικῆς, διατέμνονται διὰ πολυπληθῶν καὶ πυκνῶν καταστένων. Καὶ ὁ μὲν ἀνεμος δὲν εἶναι πάντοτε λίαν ἐπαισθητὸς εἰς αὐτά, ἀλλ' ἡ ὁρμὴ τῶν βρυμάτων καὶ τῆς παλιρροίας εἶναι μεγίστη, καὶ πολλάκις ἐξ αἰτίας τοπικῶν περιστάσεων ἀκαταμάχητος. Τὸ πλοῖον τὸ διαπλέον ἓνα τῶν πορθμῶν τούτων, κατέχεται πολλάκις ὑπ' ἐντελοῦς νηνεμίας, χωρὶς τὰ ἱστία νὰ τῷ χρησιμεύωσιν. Αἶφνης ἡ πλημμύρα ἐπέρχεται, ῥηγνύει καὶ σύρει τοὺς πάγους, καὶ τοὺς φέρει κατὰ τοῦ πλοίου, καὶ ἂν μὲν αὐτὸ εἶναι πλησίον τῆς ξηρᾶς, κινδυνεύει ὀθούμενον νὰ ἐξοκειλῇ καὶ νὰ συντρίβῃ, ἂν δὲ μακρὰν αὐτῆς καὶ ἀνυπεράσπιστον, οἱ πάγοι καταφέρονται μὲ ὁρμὴν κατὰ τῶν πλευρῶν καὶ τῆς πρῶρας αὐτοῦ, καὶ τὸ συντρίβουσιν ἐπίσης, ἐκτὸς ἂν σπεύτῃ νὰ προσδεθῇ εἰς ἓνα ἐξ αὐτῶν, ἐκτιθέμενον οὕτως εἰς ὅσους ἀνεφέρμεν ἀνωτέρω κινδύνους, καὶ παρακολουθοῦν αὐτὸν κατὰ διεύθυνσιν ἐκ διαμέτρου ἐναντίαν εἰς τὴν ἐδικήν του. Καὶ τότε τὸ πλοῖον σύρεται μὲ ταχύτητα καταπληκτικὴν πρὸς μέρη ἄγνωστα, διὰ νυκτὸς πολλάκις, καὶ ἐν μέσῳ φοικαλέου πατάγου, ὃν ἀποτελοῦσιν οἱ πάγοι συντρίβόμενοι κατὰ τῶν σκοπέλων.

Τέλος δὲ, εἰς τὰ κατὰστενα ταῦτα οἱ πάγοι ἀποτελοῦσι δίνας, ἐν αἷς περιστρέφονται τὰ πλοῖα καὶ τὰ δυστυχεῖς πληρώματα εἰς διάστημα ὁλοκλήρων ὥρων.

Εἰς ὅλους δὲ τοὺς κινδύνους τούτους πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἡ συντάραξις τῆς πυξίδος, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ μαγνητικὸν σημεῖον πρὸς ὃ στρέφεται ἡ βελὼν δὲν κεῖται ἀκριβῶς εἰς τὸν πόλον, ἀλλὰ κατὰ τὰς τελευταίας ἐρεῖνας φαίνεται ὃν εἰς 70° 5' 17" πλάτους καὶ εἰς 96° 46' 45" μήκους. Τοῦτο δὲ εἰκάζεται ἐκ τῆς περιστάσεως ὅτι εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἡ κλίσις τῆς βελὼνης πρὸς τὸν ὀρίζοντα εἶναι 89° 59', δηλαδή ὅτι παρὰ ἐν λεπτόν μόνον στρέφεται ἡ βελὼν πρὸς τὰ κάτω καθέτως· ἐν ᾧ ἂν παρεμβληθῇ τι ἐμπόδιον ὥστε νὰ μὴ κλίνη καθέτως, μένει εἰς ἐντελῇ ἀρχίαν. Καὶ ὅμως τὸ μέρος τοῦτο τῆς γῆς κατ' οὐδὲν διαφέρει ἀπὸ τὰς περικειμένους γαῖας τοῦ πόλου. Εἶναι δὲ ἀκτὴ ταπεινὴ, ἔχουσα ἐπὶ ἐν μίλιον μεσογειῶς σειρὰν λόφων ἐγειρομένων εἰς ὕψος 50—60 ποδῶν. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ, λέγει ὁ Ἰάκωβος Ῥός, ὁ ἀνεψῖός τοῦ πλοίαρχου, οὔτε τὸ περίφημον ὄρος τοῦ Σινδβάδ τοῦ θαλασσινοῦ, οὔτε σιδηροῦν ὄρος, οὔτε μαγνήτης μέγας ὡς τὰ ἐλθετικά Ἄλπη. Ἐκ τούτων ἐπιτετα, ὅτι ἐπειδὴ ὁ μαγνητικὸς πόλος εἶναι εἰς τὴν ἐβδομηκοστὴν μοῖραν, ὅταν ἡ πηξὶς τεθῇ πλησιέστερον τοῦ πόλου τῆς γῆς, εἰς τὴν 74°, τότε, ἀντὶ νὰ δεικνύῃ τὴν ἄρκτον, στρέφεται αἶφνης πρὸς μεσημβρίαν. Προσέτι δὲ εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἡ μαγνητικὴ βελὼν κινεῖται ὅλως διόλου ἀτάκτως, ὥστε μέχρι τοῦδε οὐδεὶς ὑπολογισμὸς εὐρέθη διὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν πλοίων, στηριζόμενος ἐπὶ τῶν κινήσεων τῆς πηξίδος, ἥτις καταλαμβάνεται καὶ ἀπὸ παντελῆ ἀνισθόσης. Οὕτε ἠδυνήθησαν δὲ οἱ παρατηρήσαντες καὶ προσδιορίσαντες τὴν θέσιν τοῦ μαγνητικοῦ πόλου, νὰ ἐξηγήσωσι καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόβλημα τοῦτο ἐπιφυλάττεται εἰς τῶν σαφῶν τὰς μελέτας. Ἐν τούτοις δὲ εἶναι καὶ ἡ περίστασις αὕτη

πηγή νέων κινδύνων εἰς τὰς ἀξένους ἐκείνας ἀκτάς.

Πλοῖον διαχειμάσαν εἰς τὰς θαλάσσας ταύτας, ὅταν θέλῃ τὸ θέρος νὰ ἐξέλθῃ τῆς κατεψυγμένης εἰρκτῆς του, πρέπει πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ κόψῃ διὰ τοῦ πρίονος τὸ πρόφραγμα τῶν πάγων, διότι εἰς τὰ στόμια τῶν στενῶν κόλπων αὐτοὶ ποτὲ δὲν ἀναλύονται. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι λίαν ἐπίπονον. Ὅταν δὲ τελειώσῃ, τότε σύρεται ἔξω τὸ πλοῖον. Πολλάκις ὅμως συμβαίνει, ὅτι, ἐν ᾧ ἐξέρχεται, νέος φραγμὸς πάγων κλείει τὸ στόμιον τῆς μόλις ἀνοιχθείσης διώρυγος, εἴτε διότι ἡ μέχρι τῆς προτεραιᾶς ἐλευθέρα ἀκόμη θάλασσα πῆγνυται αἰφνης ἐμπρὸς τῆς ἐξόδου, εἴτε διότι ὁρος πάγων ἔρχεται, καὶ ῥιζοῦμενον εἰς τὸν πυθμένα ἐπιπροσθεῖ, ἢ συντρίβει καὶ συγχωνύει τὸ στόμιον. Καὶ τότε ἄλλοι πλέοντες ὄγγοι συσσωρεύονται περὶ τοῦτον τὸν πρῶτον, καὶ πρέπει νὰ πριονισθῇ αὖθις καὶ τοῦτο τὸ πρόφραγμα, καὶ πολλάκις, μέχρις οὗ τελειώσῃ ἡ ἐργασία, ἐπανέρχεται ὁ χειμὼν, καὶ ἡ θάλασσα κλείεται πάλιν ἐπὶ ἑνδεκα μῆνας. Ἄν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι τὸ πλοῖον διέφυγε τὸ συμβᾶν τοῦτο, ἐξέρχεται εἰς τοὺς πορθμοὺς, καὶ πλέει προσπταῖον εἰς παντοῖα προσκόμματα, προσερχόμενα ἐκ τῆς νηνεμίας, ἐκ τῆς πολυῤῥοίας, καὶ τῶν ῥευμάτων, καὶ προχωρεῖ βραδέως, προβαῖνον δύο βήματα, καὶ ὀπισθοδρομοῦν ἕν. Ἀλλὰ πανταχοῦ ὅπου δύο στερεαὶ πλησιάζουσι πρὸς ἀλλήλας, ἐκεῖ ὁ πάγος ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἀκτὴν, καὶ ὑπάρχουσι τοιαῦται πεδιάδες πάγου ποτὲ μὴ ἀναλυόμεναι. Μέχρι τοῦδε ἕκαστος τῶν θαλασσοπόρων ἀπῆντησε τοιαύτας πολλὰς· καὶ πῶς τὸ πλοῖον νὰ τὰς διαβῇ; Ἐξ αἰτίας αὐτῶν ὁ πλοίαρχος Ῥόος ἐντὸς ἐνὸς ἔτους κατῴρωσε μόνον νὰ μεταβῇ ἀπὸ ἐνὸς λιμένος εἰς ἄλλον, μόλις ὀλίγας ὥρας ἀπέχοντα.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΟΙ ΙΠΠΟΤΑΙ ΤΟΥ ΣΤΕΡΕΩΜΑΤΟΣ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

(Συνέχεια. Ἰδε φυλλάδιον ΙΣ').

ΙΕ'.

Πρὸ τῆς τρικυμίας.

— Σύναξε ὅλ' αὐτὰ τὰ παλαιόχαρτα, κομητisque, εἶπεν ὁ Βασιλεὺς. Τί ἀηδία ὅλ' αὐτὰ τὰ ὀρνιθοσκαλισμάτα εἰς τὸ ἐρωμερὸν περγαμνὸν . . . Κάμμιαν ἡμέραν θὰ μ' ἔλθ' ἡ ὄρεξις νὰ καύσω τὰ ἀρχεῖα τοῦ κράτους . . . Ὅα εἶναι νοστιμώτατον πρᾶγμα.

Ὁ Καστελμελχώρας δὲν περιέμενε δευτέραν διαταγὴν, ἀλλὰ ἐγκλείσας τὰ διατάγματα μὲ βίαν εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον, ἔλαβε τὸν πῖλον τοῦ νὰ ἐξέλθῃ.

— Τόσον ὀγλήγορα φεύγεις! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλφόνσος. — Δὲν μοὶ λέγεις τίποτε περὶ τοῦ κυνηγίου μας; Θέλω νὰ ᾔται ὡραῖον τὸ κυνήγιόν μας, Δὸν Λουδοβίκε, ἀκούετε; Θέλω νὰ μείνῃ ἡ μνήμη του εἰς τὴν Λισσαβῶνα!

— Ὅα μείνῃ, Μεγαλειότατε! ἀπεκρίθη ὁ Καστελμελχώρας μὲ φωνὴν τόσον σοβαρὰν, ὥστε ὁ Ἀλφόνσος ἐσκόρπησε..

— Πάλιν μουρμούρης ἔγινες! εἶπεν. Ὡς νὰ ἐκτελέσω τὴν βέλησίν σου, μὲ κολακεύεις, κακὲ προδότα! . . . Καθὼς ὅμως ὑπογράψω τ' ὄνομά μου εἰς

τὰ μιστὰ διατάγματά σου, δὲν στενοχωρεῖσαι πλέον . . . Μοὶ φαίνεται ὅτι δὲν μ' ἀγαπάτε, κύριε Κόμη!

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐβασάνιζον τὸν Καστελμελχώραν, καὶ ἐκάστη λέξις τοῦ βασιλέως ἐσχιζεν ὡς μάχαιρα τὴν καρδίαν του· διότι ὅσον καὶ ἂν εἶχεν ἀποσκληρυνθῇ, ἡ φιλόδοξος ψυχὴ του δὲν εἶχεν ἀποπτύσει πᾶν αἰσθημα αἰδοῦς καὶ τιμῆς, καὶ ἡ θέα τοῦ δυστυχοῦς αὐτοῦ ἡγεμόνος, ὅστις ἐνέπιπτεν ἀνυπόπτως εἰς τὴν παγίδα, διήγειρεν ἐν αὐτῷ τύψεις τοῦ πρὸ πολλοῦ ὑπνότηττος συνειδότος του. Ἐπεθύμει μᾶλλον ν' ἀπαντήσῃ κώλυμά τι ἐμπρὸς τοῦ ἐξανγειρόμενον, ὅπως ἐνισχυθῇ εἰς τὴν πάλιν τὸ θάρρος του.

Ἀλλ' ὅχι! τὸ θῆμα ἔτεινε τὸν τράχιλον εἰς τὴν μάχαιραν. Τὰ δύο διατάγματα ἃ ὑπέγραψεν ὁ Ἀλφόνσος χωρὶς νὰ τ' ἀναγνώσῃ, ἦσαν, τὸ μὲν διαταγὴ φυλακίσεως τῆς βασιλείας καὶ τοῦ βασιλόπαιδος, ὅπου δὴποτε ἤθελον εὐρεθῇ, ὡς ἐνόχων ἐγκλήματος καθοσιώσεως.

Τὸ δὲ ἦν ἡ καθαρὰ καὶ ὀριστικὴ του παραίτησις. Ὡστε ὅταν ὁ κακοδαίμων βασιλεὺς ἔλεγεν ὅτι ἄλλα ἔγγραφα μετ' αὐτὰ δὲν θέλει πλέον ποτὲ ὑπογράψῃ, προέλεγε τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἀκριβῆ καὶ φοβεράν ἀλήθειαν. Καὶ ὅταν ἐκάλει τὸν Καστελμελχώραν κακὸν καὶ προδότην, δὲν τῷ ἀπέδιδεν ἀκόμη ὀνόματα ἄξια τῆς διαγωγῆς του. Πόσον δὲ πρὸς σκοπὸν ἐβαλλε λέγων τὰς λέξεις ταύτας.

— Νομίζω ὅτι δὲν μ' ἀγαπάτε, κύριε Κόμη!

Ὁ Κόμης ἠθέλησε ν' ἀπαντήσῃ· ἀλλὰ τοιαύτη ἦν τῶν δύο τούτων ἀνδρώπων ἡ ἀμοιβαία θέσις, ὥστε ἡ ἀπάντησις του περιεῖχε καὶ αὐτὴ ἀκουσίως νέαν νύξιν τοῦ ἐγκλήματός του.

— Μεγαλειότατε, εἶπε, πρέπει ν' ἀπέλθω διὰ ν' ἀπαλλάξω τὴν ἑμετέραν Μεγαλειότητα ἀπὸ τὰς μερίμνας τῆς κυβερνήσεως.

Ὁ λόγος οὗτος φυσικῶς τῷ λόγῳ εὐηρέστησε τὸν Βασιλέα, ὅστις ἀπῆντησε μετὰ γλυκύτητος.

— Εἶσαι ὁ μαργαρίτης τῶν φίλων, κομητisque. Ὑπάγε, καὶ φρόντισε νὰ γίνῃ τὸ κυνήγιον τὸ ὡραιότερον ἀφ' ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε.

Ὁ Καστελμελχώρας ἐπρόφερε τραυλιζὼν λέξεις τινὰς περὶ σεβασμοῦ, καὶ ἐξῆλθε ταχέως. Ὁ δὲ Βασιλεὺς ἐπανελάβε τὰ μετὰ τῶν κυναρίων του διακοπέντα παιγνίδια.

Ἐπέστρεψε δὲ ὁ κόμης εἰς τὴν οἰκίαν του ὅλως διολου ἄλλως διατεθειμένος ἢ ὅταν εἶχεν ἐξέλθει αὐτῆς· διότι ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς συνεντεύξεώς του εὕρισκόμενος ἀκόμη, ἐθεώρει τὴν διαγωγὴν του ὡς ἀποτρόπαιον, καὶ ἠσθάνετο περὶ ἑαυτοῦ αἰσχος καὶ ἀνδίν. Ἀλλὰ καθ' ὅτον ἐμακρύνετο ἡ μνήμη τοῦ βασιλέως, ὑπερίσχυεν ἡ πρώτη φιλοδοξία του, καὶ ἐφαντάζετο ἑαυτὸν βασιλεὺς ἰσχυρὸν καὶ φοβερόν, ἐπαναφέροντα τὴν Πορτογαλίαν εἰς τὴν περισπῆν ἐξ ἧς τὴν εἶχε κατακρυσίνει ἡ ἀπόνοια τοῦ Ἀφόνσου, καὶ ἐσχεδιάζε πῶς θ' ἀποδιώξῃ τοὺς Ἀγγλοὺς, πῶς θὰ περιστείλῃ τοὺς Ἰσπανοὺς, καὶ πῶς θ' ἀποδώσῃ εἰς τὸν θρόνον τὴν ἀρχαίαν του εὐκλειαν.

— Καὶ δὲν ἀρκοῦσι ταῦτα, ἡρώτα ἔπειτα ἑαυτὸν, πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ ἀμφιβόλου ἐγκλήματος, δ καλοῦσι σφετερισμόν; . . . Ἐπειτα ἡ ἐξουσία δὲν εἶναι τὸ δικαίωμα τοῦ ἰκανωτέρου; ὅταν ὁ πολιτικὸς νόμος καταντᾷ εἰς τοιοῦτον ἐαυτὸν ἀτοπίας, ὥστε